

Svensk kardiologisk utbildning i vuxna patienter med medfödda hjärtfel (ACHD)

Bakgrund

Mål – övergripande

Det finns ett behov av formaliserad utbildning för att hantera patienter med medfödda hjärtfel (ACHD) i Sverige. Detta är nödvändigt för att säkerställa vårdkvaliteten samt för att underlätta det nationella samarbetet. Mot denna bakgrund har Arbetsgruppen för medfödda hjärtfel, inom Svenska Kardiologföreningen, utarbetat en utbildningsplan för svenska kardiologer som vidareutbildar sig inom området ACHD. Det svenska utbildningsprogrammet är anpassat efter svenska förhållanden och är samtidigt integrerat med europeiska riktlinjer. En slutförd utbildningen enligt denna plan ska ge subspecialisten en hög trovärdighet och legitimitet som ACHD-profilerad kardiolog. För att bli subspecialist krävs tjänstgöring på universitetssjukhus men i utbildningsplanen finns också ett upplägg som rekommenderas för kardiologer som arbetar på regionsjukhus.

Mål – specifika

- Känna igen tecken och symptom typiska för patienter med medfödda hjärtfel.
- Initiera adekvat vård i akutfasen för patienter med medfödda hjärtfel samt planera och ansvara för den vidare utredningen.
- Diagnostisera och utreda vuxna med nyupptäckta medfödda hjärtfel.
- När det finns behov, initiera samarbete med andra kardiologiska subspecialiteter såsom kardiogenetik etcetera.
- Kunna handlägga hjärtsvikt hos patienter med medfödda hjärtfel.
- Kunna handlägga arytmier hos patienter med medfödda hjärtfel i samråd arytmolog.
- Känna till indikationer och adekvat remittera patienter för kirurgiska och kateterburna interventioner.
- Kunna handlägga patienter med medfödda hjärtfel efter genomgången ingrepp (kirurgiskt eller kateterburet).
- Kunna ge råd kring patienter med medfödda hjärtfel som genomgår icke-kardiell behandling.
- Förbereda, leda, samordna och presentera patientfall rörande patienter med medfödda hjärtfel på thoraxkonferenser i samarbete med kirurg, röntgenläkare och klinfys-läkare.
- Förbereda, leda, samordna och presentera patientfall rörande patienter med medfödda hjärtfel på graviditetskonferenser i samarbete med obstetiker och anestesilog.

- Förbereda, leda, samordna och presentera patientfall rörande patienter med medfödda hjärtfel på arytmikonferenser i samarbete med arytmolog.
- Tillämpa kunskap kring epidemiologi, anatomi och patofysiologi kring de vanligaste kongenitala hjärtavvikelserna.
- Hantera övergången från barnkardiologin till vuxenkardiologin för patienter med medfödda hjärtfel.
- Kunna ge adekvata individanpassade råd kring fysisk aktivitet patienter med medfödda hjärtfel.
- Kunna ge råd kring preventivmedel samt ge adekvat pregestationell rådgivning till patienter med medfödda, nedärvda och förvärvade hjärtfel.
- Monitorera och samordna arbetet kring patienter med medfödda, nedärvda och förvärvade hjärtfel under pågående graviditet.
- Självständigt utföra transthorakal ekokardiografi på ACHD-patienter samt tolka resultaten och inkorporera dessa i den fortsatta vården av patienten.
- Självständigt tolka transesofagal ekokardiografi på ACHD-patienter samt inkorporera resultaten i den fortsatta vården av patienten. Uppmuntras även att självständigt utföra transesofagal ekokardiografi.
- Förstå indikationer och med stöd kunna tolka MR-hjärta för ACHD-patienter.
- Förstå indikationer och med stöd kunna tolka CT-hjärta och CT-thorax för ACHD-patienter.
- Ha kunskap kring och kunna ge adekvata råd kring fysisk aktivitet för patienter med medfödda hjärtfel.
- Identifiera ACHD-patienter med indikation för hjärttransplantation. Kunna utreda dessa och på ett adekvat sätt presentera patienterna på en transplantation-board.
- Känna igen och hantera långsiktiga sequele av nativa, opererade och pallierade tillstånd hos ACHD-patienter.
- Identifiera ACHD-patienter i behov av palliativ vård, initiera denna samt remittera vidare till adekvat instans.

Upplägg

För kardiologer på Universitetssjukhus:

Tidsomfattningen för subspecialiseringen är 24 månader. Följande delmoment skall ingå:

- 4 månader grundläggande ACHD-mottagning (med stöd)
- 7 månader avancerad ACHD-mottagning
- 3 månader barnkardiologi
- 1 månad thoraxradiologi
- 5 månader klinisk fysiologi
- 3 månader kateteriseringsverksamhet
- 1 månad thoraxanestesi

Randningarna kan anpassas efter individuellt behov och intresse samt beroende på ACHD-inriktning (interventionell eller mottagningsbaserad tjänst). Utländska placeringar på ACHD-centra uppmuntras och kan tillgodoräknas i utbildningen.

För kardiologer på Regionsjukhus:

Den rekommenderade tidsomfattning är 24 månader. Följande delmoment rekommenderas:

- 4 månader grundläggande ACHD-mottagning (med stöd)
- 10 månader självständig ACHD-mottagning (möjlighet till växelvård med ACHD-centra på universitetssjukhus för mer komplexa patienter.)
- 3 månader klinisk fysiologi
- 4 månaders randning på ACHD-centra (universitetssjukhus)
- 3 månader valfri placering där barnkardiologi, thoraxradiologi och thoraxanestesi rekommenderas.
- Egen dragning av patienter via länk på thorax-, arytm- och graviditetskonferenser rekommenderas.

Litteratur

- Mullins et al, Cardiac Catheterization in Congenital Heart Disease: Pediatric and Adult.
- Gatzoulis et al, Diagnosis and Management of Adult Congenital Heart Disease.
- Popelova et al, Congenital Heart Disease in Adults.

Fortbildning

- Delta i en nationell ACHD-kurs.
- Regelbundet delta på nationella utbildningsdagarna.
- Regelbundet delta på EuroACHD.
- Självständigt registrera i SWEDCON och hålla sig uppdaterad i SWEDCON-arbete.

Examination

Ingen obligatorisk svensk examen föreligger men subspecialisten uppmuntras till europeisk examen i ESC:s regi med ett teoretiskt delmoment och ett ekokardiografiskt delmoment. Ett godkänt resultat innebär ett ESC-certifikat som är giltigt i 5 år och subspecialisten rekommenderas efter detta att ånyo utföra examen för att behålla kompetensen.

(<https://www.escardio.org/Education/Career-Development/Certification/Congenital-Heart-Disease-Echo>)

Handledning

Som handledare rekommenderas kardiolog med minst 5 års klinisk erfarenhet av arbete med ACHD-patienter.